

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ร.

ระหว่าง { บริษัท อ. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
บริษัท ร. ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท อ. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจพร้อมเอกสารหลักฐาน ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ร. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ร. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx มีประเภทธุรกิจตอนที่ส่งงบการเงินปีล่าสุด คือ ๖๒๐๙๐ กิจกรรมการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์อื่น ๆ และมีรายได้รวมตามงบการเงินปี ๒๕๖๕ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ บริษัท อ. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒ บริษัท ได้แก่

(๑) บริษัท อ.๑ จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจ ๖๔๒๐๒ กิจกรรมของบริษัทโฮสติ้งที่ไม่ได้ลงทุนในธุรกิจการเงินเป็นหลัก มีรายได้รวมในปี ๒๕๖๕ จำนวน xxx,xxx,xxx บาท

(๒) บริษัท อ.๒ จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจ ๕๘๒๐๒ การจัดทำซอฟต์แวร์สำเร็จรูป (ยกเว้นซอฟต์แวร์เกมสำเร็จรูป) โดยเป็นบริษัทให้บริการเกี่ยวกับดิจิทัลซึ่งให้บริการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางเทคโนโลยี การพัฒนาแอปพลิเคชัน การบริหารแอปพลิเคชัน และการให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการให้บริการลูกค้าและโครงสร้างพื้นฐาน มีรายได้รวมในปี ๒๕๖๕ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท ร. จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx มีประเภทธุรกิจตอนที่ส่งงบการเงินปีล่าสุด คือ ๑๘๑๒๑ การบริการก่อนการพิมพ์ เป็นการรับจ้างออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ และมีรายได้รวมตามงบการเงินปี ๒๕๖๕ จำนวน xxx,xxx,xxx บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจ	๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖
๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ	๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖
๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ	xxx,xxx,xxx บาท
๒.๔ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ	

เพื่อขยายธุรกิจการให้บริการธุรกิจโฆษณาทางดิจิทัลของบริษัท อ. โดยการเพิ่มจำนวนลูกค้าและการให้บริการเพิ่มเติม การรวมธุรกิจในครั้งนี้จะเพิ่มความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ของบริษัท อ. ให้สามารถที่จะให้บริการในขนาดที่ใหญ่ขึ้น มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และซับซ้อนยิ่งขึ้นในตลาดการโฆษณาและการวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๕ วิธีการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. ได้เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท ร. ภายใต้สัญญาการซื้อขายหุ้น โดยบริษัท อ. จะถือหุ้นจำนวน xx,xxx หุ้น และบริษัท อ.๓ จะถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น ในบริษัท ร.

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท อ. จะถือหุ้นจำนวน xx,xxx หุ้น และบริษัท อ.๓. จะถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น ในบริษัท ร.

๔. ตลาดสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๔.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. ประกอบธุรกิจประเภท ๖๒๐๙๐ กิจกรรมการบริการเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์อื่น ๆ โดยบริษัท อ. เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มบริษัท A ซึ่งเป็นองค์กรระดับโลกที่ให้บริการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางด้านการบริหาร เทคโนโลยี รวมถึงการให้บริการการรับจ้างจากภายนอก (Outsource) มีกลุ่มลูกค้าในธุรกิจที่หลากหลาย เช่น การธนาคาร ตลาดทุน สื่อ เคมีภัณฑ์ ประกันภัย สินค้าอุปโภคบริโภค การขนส่ง สุขภาพวิทยาศาสตร์ชีวภาพ การจัดหาพลังงาน วัตถุดิบ รวมถึงภาครัฐด้วย ทั้งนี้ โครงสร้างการประกอบธุรกิจของบริษัท อ. ในประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ (๑) ธุรกิจด้านการวางกลยุทธ์และการให้คำปรึกษา (๒) ธุรกิจด้านการให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยี (๓) ธุรกิจการให้บริการเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ และ (๔) ธุรกิจให้บริการช่วยเหลือลูกค้า ทั้งนี้ ธุรกิจให้บริการช่วยเหลือลูกค้า ไม่ใช่ธุรกิจสแตนด์อโลน (Stand Alone) แต่จะเป็นธุรกิจส่วนเสริมอยู่ในกลุ่มธุรกิจทั้ง ๓ ธุรกิจข้างต้น ดังนั้น ในการคำนวณรายได้ของธุรกิจให้บริการช่วยเหลือลูกค้า จึงจำเป็นต้องคำนวณโดยอ้างอิงจากรายได้ของกลุ่มธุรกิจ ๓ ธุรกิจข้างต้น

๔.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท ร. ประกอบธุรกิจประเภท ๑๘๑๒๑ การบริการก่อนการพิมพ์ โดยธุรกิจที่บริษัท ร. ให้บริการเป็นหลัก คือ ธุรกิจโฆษณาทางดิจิทัล เอเจนซีสร้างสรรค์ (Creative Agency) และบริการด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ บริษัท ร. ดำเนินธุรกิจโฆษณาดิจิทัลผ่านบริษัท ๓ บริษัท ได้แก่ (๑) บริษัท ร. (๒) บริษัท ร.๑ และ (๓) บริษัท ร.๒ ดังนั้น จึงถือได้ว่าบริษัท ร. ดำเนินธุรกิจด้านโฆษณาทางดิจิทัล เอเจนซีสร้างสรรค์ บริการด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และกิจกรรมของบริษัทโฆษณา

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ร. พบว่า สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดการบริการโฆษณาทางดิจิทัล เนื่องจากเป็นตลาดที่ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจประกอบธุรกิจในตลาดเดียวกัน และตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์

๕. ขอบเขตตลาด

ในการพิจารณาขอบเขตตลาดจะเป็นการพิจารณาธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ โดยพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market) และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market) เพื่อให้ได้มาซึ่งขอบเขตตลาดตามประกาศ กคค. เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๑ ตลาดการบริการด้านโฆษณา

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ นิยาม *ธุรกิจบริการด้านการโฆษณา*^๑ หมายถึง ธุรกิจบริการวางแผนและผลิตสื่อโฆษณาเพื่อเผยแพร่ตามสถานที่และสื่อต่าง ๆ ซึ่งอาจประกอบด้วยสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือป้ายโฆษณา ธุรกิจบริการด้านโฆษณาเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีการเจริญเติบโตสูงตามผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) โดยธุรกิจนี้เปรียบเสมือนตัวเชื่อมระหว่างผู้ผลิตที่จะส่งสารไปยังผู้บริโภค ซึ่งอุตสาหกรรมการโฆษณา ประกอบด้วยผู้เล่นสำคัญ ได้แก่ ผู้โฆษณา (Advertisers) ตัวแทนโฆษณา (Advertising Agency) บริษัทผลิตโฆษณา (Production House) ธุรกิจสนับสนุน (External Facilitator) องค์กรสื่อ (Media Organization) และผู้บริโภคสื่อ (Target Audience)

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำแนกธุรกิจสื่อโฆษณาในประเทศไทยออกเป็นธุรกิจย่อยตามประเภทของสื่อโฆษณาได้ ๗ ประเภท ได้แก่ (๑) สื่อโทรทัศน์ (๒) สื่อโฆษณาออนไลน์ (๓) สื่อโฆษณาภายนอกที่อยู่อาศัย (๔) สื่อในโรงภาพยนตร์ (๕) สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร (๖) สื่อวิทยุ และ (๗) สื่อร้านค้า เช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ

๕.๑.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

● การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า สื่อประเภทต่าง ๆ เป็นตัวกลางระหว่างผู้ส่งสารและผู้บริโภค โดยอาศัยช่องทางต่าง ๆ เช่น ป้ายโฆษณา โทรทัศน์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งสื่อแต่ละประเภทสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคที่แตกต่างกัน ด้วยพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถเข้าถึงสื่อได้ง่าย ทำให้สื่อดิจิทัลเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในธุรกิจบริการด้านโฆษณา เมื่อวัตถุประสงค์ในการใช้งานสื่อแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันและมีการใช้งานในต่างสถานการณ์ จึงไม่สามารถใช้ทดแทนกันได้ในด้านอุปสงค์

^๑ ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. ๒๕๖๕. *บริการด้านการโฆษณา (Advertising Services)*. สืบค้นจาก <https://www.dtn.go.th/th/file/get/file/1.202209090d2f403ac5ef2bf3287f87f7ca24d8108112108.pdf>. เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

- **การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)**

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ผู้ให้บริการโฆษณาสามารถให้บริการโฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่จำกัดอยู่เพียงแค่โฆษณาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาด้วยภาพบนกระดาษ การโฆษณาบนป้ายโฆษณา หรือการโฆษณาดิจิทัล เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการช่องทางทางการโฆษณาที่หลากหลายและแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบเพื่อการพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด จึงกำหนดตลาดแบบแคบ คือ ตลาดธุรกิจโฆษณาดิจิทัล

ดังนั้น ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง คือ ตลาดธุรกิจโฆษณาทางดิจิทัล

- ๕.๑.๒ **ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง (Relevant Geographic Market)**

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่จะทำการซื้อแพ็คเกจและสร้างแคมเปญการโฆษณาที่ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศและไม่มีการจำกัดเฉพาะในพื้นที่จังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการสื่อโฆษณาออนไลน์ซึ่งสามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ทุกสถานที่ทั่วประเทศไทย

- ๕.๒ **ตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ (Software and Software Services)**

ตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ หมายถึง การผลิตและการให้บริการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยครอบคลุมการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล การให้บริการข้อมูลเนื้อหาและธุรกรรมต่าง ๆ ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล รวมถึงการผลิตซอฟต์แวร์ การให้บริการด้านซอฟต์แวร์ และการให้เข้าด้านซอฟต์แวร์

- ๕.๒.๑ **ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง (Relevant Product Market)**

- **การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)**

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า ตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์มีลักษณะการผลิตและการให้บริการเฉพาะอย่างที่ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตั้งแต่กระบวนการในการออกแบบ พัฒนา ติดตั้ง ซ่อมบำรุง รวมถึงการให้คำปรึกษาทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ในมุมมองของผู้บริโภคไม่มีการผลิตหรือการให้บริการใดที่สามารถทดแทนได้ในด้านอุปสงค์

- **การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)**

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ผู้ให้บริการในตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ส่วนใหญ่มีการดำเนินธุรกิจครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาซอฟต์แวร์ ผลิตและจำหน่ายทั้งซอฟต์แวร์สำเร็จรูปและซอฟต์แวร์ที่ผลิตตามความต้องการของลูกค้า รวมถึงการให้คำปรึกษาและการให้บริการซ่อมบำรุง ซึ่งครอบคลุมลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ข้างต้น จึงสามารถทดแทนกันได้ในด้านอุปทาน

ดังนั้น ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง คือ ตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์

- ๕.๒.๒ **ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง (Relevant Geographic Market)**

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง พบว่า ผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าหรือบริการจากตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ได้เป็นการทั่วไป โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ในการให้บริการ

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด คือ ตลาดการบริการโฆษณาทางดิจิทัลในประเทศไทย และตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ในประเทศไทย

๖. ยอดเงินขาย

เมื่อพิจารณายอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ยอดเงินขายในตลาดการบริการโฆษณาทางดิจิทัลในประเทศไทยของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท และยอดเงินขายในตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ในประเทศของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาด ตามหลักเกณฑ์ ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๗. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาด หรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดเงินขาย ในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) โดยมีรายละเอียดปรากฏดังตารางต่อไปนี้

๗.๑ ตลาดธุรกิจโฆษณาทางดิจิทัลในประเทศไทย

ในตลาดธุรกิจโฆษณาทางดิจิทัลในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx และบริษัท ร. (ผู้ประกอบธุรกิจ ที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ ราย แรก (CR3) เท่ากับ ๒๒.๖๘ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท อ. มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ x.xx และ ผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เพิ่มขึ้นเป็น ๒๓.๔๓

๗.๒ ตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ในประเทศไทย

ในตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx และบริษัท ร. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ ถูกรวมธุรกิจ) ไม่มีส่วนแบ่งตลาด เนื่องจากไม่ได้ดำเนินธุรกิจในตลาดข้างต้น เมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของ ผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๑๑.๔๐ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ที่กระทำการรวมธุรกิจ และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลด การแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจ รายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ร. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. และบริษัท ร. มีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย เพื่อประกอบธุรกิจในประเทศไทย จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. ได้เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท ร. คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัท ร. และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท ร. นอกจากนี้ บริษัท อ. และบริษัท ร. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่า บริษัท อ. และบริษัท ร. ไม่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ๑) ตลาดการบริการโฆษณาทางดิจิทัลในประเทศไทย และ ๒) ตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ในประเทศไทย โดยพบว่ายอดเงินขายในตลาดการบริการโฆษณาทางดิจิทัลในประเทศไทยของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท และยอดเงินขายในตลาดซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ในประเทศไทยของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้งผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ร. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเป็นเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ร. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๔ เมษายน ๒๕๖๗